

Az iskolaszámítógép programtól az informatikai versenymozgalmakig

40 éves az Iskolaszámítógép program

NJSZT Informatikatörténeti Fórum Konferenciája
Óbudai Egyetem, Budapest, 2023. december 1.

Kőrösné dr. Mikis Márta

pedagógiai kutató, tiszteletbeli elnök

Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete (ISZE)

korosmarta@gmail.com

Előzmények

- 1981: OMFB tanulmány a személyi számítógépek oktatási bevezetéséről, ill. az OPI-FPI-OOK „Zsebszámológépek az oktatásban” kísérlete
- 1981. nov.: MM Szám.techn. Oktatási Bizottságot alakít, az **ISZP felelőse** a **TII** (Tudományszerv. és Inf-i. Intézet) lesz
- 1982. jan.: TII pályázata iskolaszámítógépek szállítására
- 1982 vége: **ABC 80** és **HT-1080Z** számítógépek rendelése
- 1983. május: TII oktatási **szoftverpályázat** hirdetése

HT-1080Z

ABC 80

Iskolaszámítógép-program (ISZP)

- **1983/84-es tanév: ISZP (= kormányprogram) indulása**
→ 932 gép középiskolákba → 2 tanár „beiskolázása” (3x10 óra)
- **1984: OPI számítástechnikai K+F program** indulása → a számítástechnikai alapképzettség tartalmának követelményeiről a szakanyag → társadalmi vitára bocsátása
- **OOK** – tanártovábbképzések szervezésének felelőse
-
- **1986. január: ISZP az általános iskolákban:**
Commodore+4 és Primo
- **1986. május: OPI Számítástechnikai Programiroda, 1987:**
országos számítástechn. szaktanácsadói hálózat alakulása (**MPI-k** bevonása) → tanulmány az ISZP „történetéről”

Mi történik az iskolákban?

„A számítástechnika oktatásának általános célja az, hogy a tanulók megismerkedjenek a számítástechnika alapfogalmaival, a számítógépek használatával, a számítógépek alkalmazási lehetőségeivel. Ezen alapvető célok megvalósítása a számítástechnikai alapismeretek oktatása keretében történik, de használható a számítógép a különböző tantárgyak oktatásánál is.” (TII, 1983)

- Kezdetek: szakköri forma
- **OPI-ajánlat** (nincs még tantárgy, óraszám, tanár...):
 - matematika (algoritmusok, programozás...),
 - technika (eszközök, működés...)

Az „első fecskék”

Elhivatott, lelkes tanárok, diákok:

- Piarista Gimn. Kovács Mihály, Fazekas M. Gyak. Gimn. Hobinka Ildikó, Földes F. Gimn. (Miskolc), Dusza Árpád ...
- Az első **kutatások**: OPI kísérleti iskolái: Szeged, Tarjánvárosi 4. sz. Ált. Isk., Szekszárd – Garay Gimnázium ...
- Egyedi **tantervek**: Zrínyi Miklós Gimn. számtech. fakultáció, érettségi, Bp. XIII. Gyöngyösi stny. szám.tech. tagozat, Abda Ált. Isk. Környei L., Győr – Ságvári Ált. Isk. ...
- **BASIC** mindenütt, a **LOGO** és a robotika is feltűnik
- ... → **központi tanterv?** → **NAT?**

Technikai feltételek

Számítógépek száma:

- 1984 ősze: 256 tanuló/ számítógép (középisk.) → heterogén géppark (1986: > 16 típus – más források is!)

Szoftverek:

- hivatalosan 156 zsűrizett TII program kazettán (matematika, fizika, kémia, játék), 1300 eladott példány → 1986: 172 program, 15000 pld.

Szakkörök (1985. okt.):

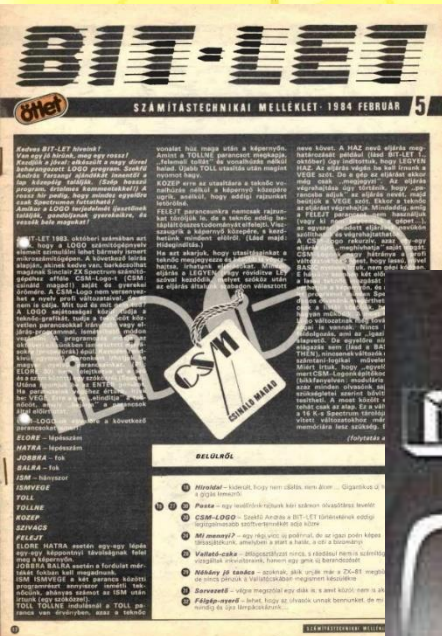
- Középiskola (SZMI is): 1600 + 135 gimn. fakultáció
- általános iskola (nincs még hivatalos program!): 768

Tanár-(tovább)képzés:

- 1985 végéig 7500 képzett tanár → „együtt tanulás”

Szakmai segédanyagok, kiadványok

- **μ** Mikroszámítógép Magazin: 1983 végétől
- Ötlet – BIT-LET melléklet 1983. októbertől
- TV BASIC szakkönyv – 1984. ősz

A kiadvány a Tudományos és Informatikai Intézettel együttműködve készül

A szerkesztő bizottság vezetője:
Kovács Győző

Munkatársak:
Broczko Péter (hírek)
Budai György (személyi számítógépek)
Garádi János (feladatok, rövid és ravasz programok)
Jakab Ágnes (ember-gép kapcsolat)
Kovács Győző (levelezés)
Nacsa Sándor (terméskismertető)
Pataki Ernő (programozástechnika)
Petróczy Judit (könyvek)
Pogány Csaba (alkalmazástechnika, tanfolyam)
Simonyi Endre (klub)
Szabó János (reklám)
Varga András (iskola – számítógép)
Vass Nándor (alkalmazások)
Votvsky Zsuzsa (játékprogramok)

Felelős szerkesztő:
Könyves Tóth Pál

Szerkesztőség:
Budapest V., Báthori u. 16.
Telefon:
329-349, 329-390

Kiadja:
a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Sajtó- és Propaganda Titkársága,
Budapest VI., Anker köz 1.
Telefon: 229-870

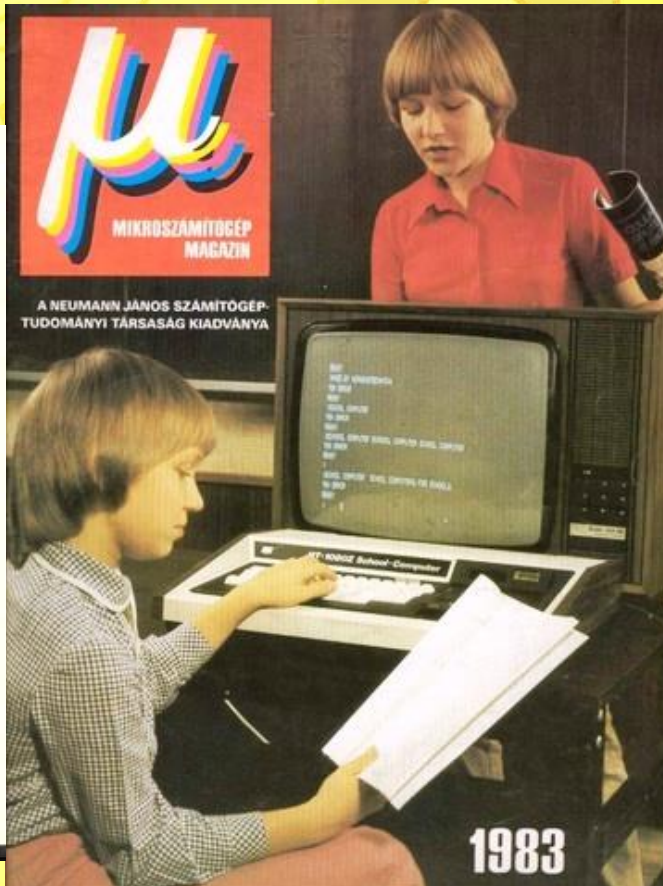
Felelős kiadó:
Filyó Mihály
titkárságvezető

Szedte:
a Nyomdaiipari Fényszedő Üzem (837845/09)

Nyomás:
Petőfi Nyomda, Kecskemét,
Külső Szegedi út 6.
Telefon: 20466
Felelős vezető:
Ablaki István igazgató

Terjeszti a Magyar Posta

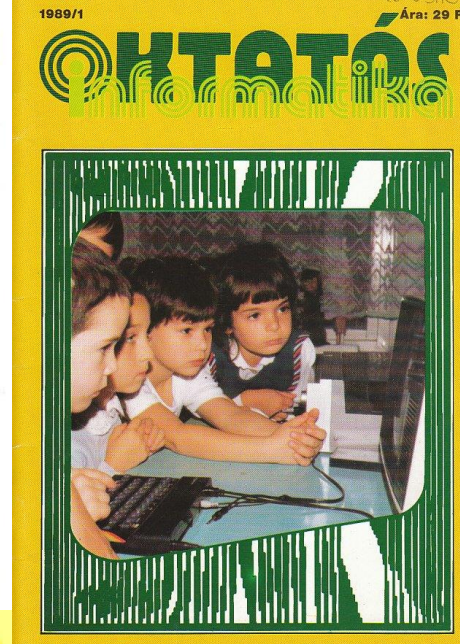
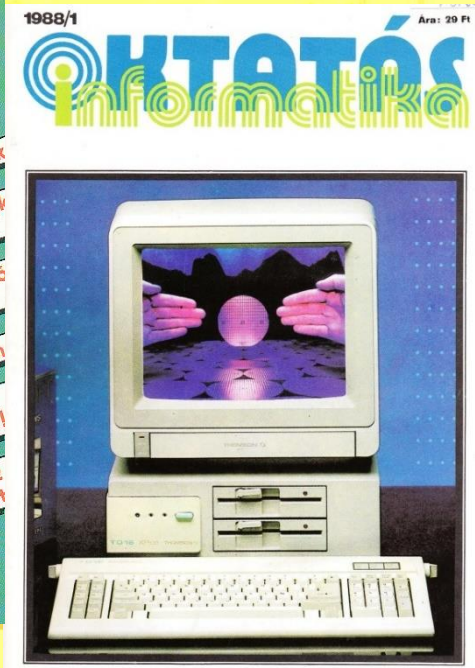
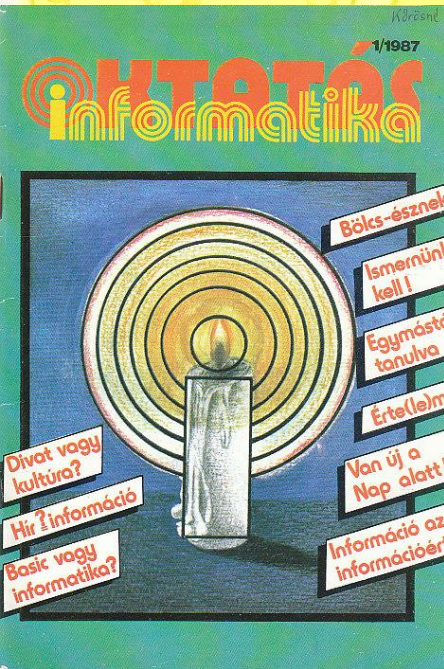
ISBN
9638011653

Oktatás - Informatika

OKTATÁS-INFORMATIKA
az Országos Pedagógiai Intézet
és a Művelődési Minisztérium
Tanterv- és Tankönyvfejlesztés
Országos Tanácsa időszakos
kiadványa

Felelős kiadó: Szabolcsi Miklós
akadémikus,
OPI főigazgató

Felelős szerkesztő: Marosváry Erika

A szerkesztőbizottság tagjai:

Benedek András, Biszterszki Elemér, Dusza Árpád, Horváth Tibor, Joó Lajos, Kovács Győző, Magyar Miklós, Mihály András, Páris György, Pergel Zsuzsa, Szűcs Barna, Szűcs Ervin (a szerkesztőbizottság elnöke), Szűcs Pál, Zámori Zoltán

A szerkesztőség munkatársai:

Korányi Gábor tervezőszerkesztő
P. Kovács Imre olvasószerkesztő
Kőrösné Mikis Márta rovatvezető
Mihály Ildikó rovatvezető
Appel György
Farkas Károly

Útkeresések:

- Az első módszertani folyóirat: 1987-től, 3 évfolyam (OPI-MM)
„Célja az iskolai informatikai oktatás fejlesztése...” (Benedek A.)
- 1991: Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete megalakulása, → ped. továbbképzések, 1992: INSPIRÁCIÓ

Hírünk a világban: konferenciák, „best practice”

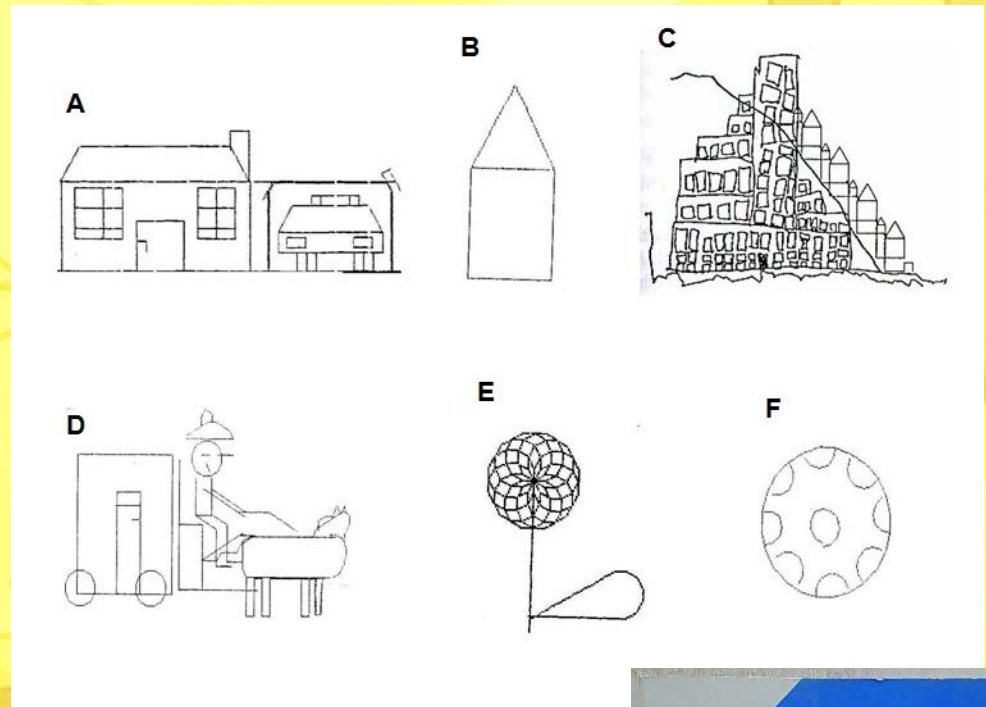
- Microscience’85 Balatonalmádi, Marx György (ELTE)
- 1985-től: Nemes Tihamér Programozási Verseny,
NJSZT, ELTE; ~ OKTV
- **NJSZT** Frey Tamás Vándorgyűlések 1987-től
- Children in the Information Age konferenciák
– Bulgária, 1985-től évente
- ICT and Education konferencia, 1989. Párizs
- Eurologo konferenciák 1987-től; Bp. 1997: **NJSZT**
- Díjak: **NJSZT** Tarján emlékérem 1987-től az
oktatásban/terjesztésben kiváló pedagógusoknak
→ **NJSZT** szakosztályok támogatása, szponzorálása ♥

A hazai kezdet:

S. Papert - MIT

- 1985: Microscience konferencia, Balatonalmádi
- ELTE óvoda (Commodore64) + Logo programozási szakkönyv (Turcsányiné Szabó Márta), 1986.
- OPI-kísérlet: Budapesti Tanítóképző Főiskola + kispesti Hikádé Iskola (Farkas Károly – **JIO** társulás, módszertani továbbképzések)

Az „első fecskék” a legkisebbeknél

- Még a „hivatalos” indulás előtt: Győrszentiván – Móricz Zs., Tatabánya – Kőrösi Cs. S., Újpest Bajza u. Ált. Iskolák, Bp. XII. Cinege ovi... (→ módszertani anyagok, cikkek...)
- Logo-pedagógia, Cohen-pedagógia megjelenése (írott nyelv...)

PEDAGÓGIAI MŰHELY

9

Farkas Károly
Kőrösné Mikis Márta

JÁTSZD EL A
TEKNŐCÖT!

Informatika-
oktatás
1-2. osztály

PEST MEGYEI PEDAGÓGIAI INTÉZET

1989

Mit tanítsunk?

- Matematika, fizika, technika...
- más tantárgyakban alkalmazás
- 1987 – az első (OPI) tanulmány:
 - ISZP „történet”, kronológia, hardver/szoftver feltételek, iskolai alkalmazások, statisztikai adatok... + kritika
- 1988/89: ISZP szociológiai kutatásának publikálása (témavezető: Csákó Mihály)

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI INTÉZETE
műhelytanulmányok

SZÁMÍTÓGÉP
OKTATÁSÜGY
ISKOLA

Tantervek a „hőskorszakban”

Újdonság: Technika-Informatika modultanterv, OPI,
1989.

Országos Pedagógiai Intézet

A gimnáziumi nevelés és oktatás terve

Technika és informatika

1989

V. Elsősorban informatikára javasolt témakörök

1. Megnevezés: Mesterséges intelligencia

jel: b37

Készítette: Körösné Mikis Márta

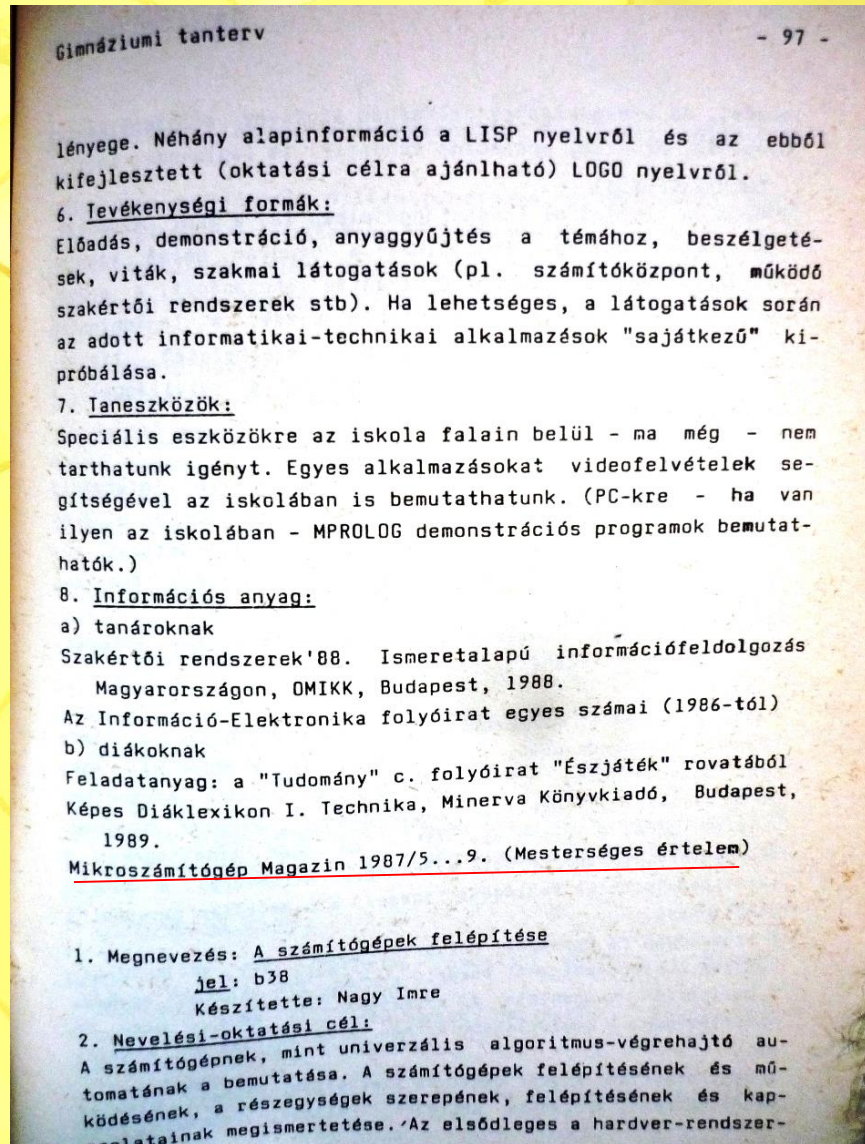
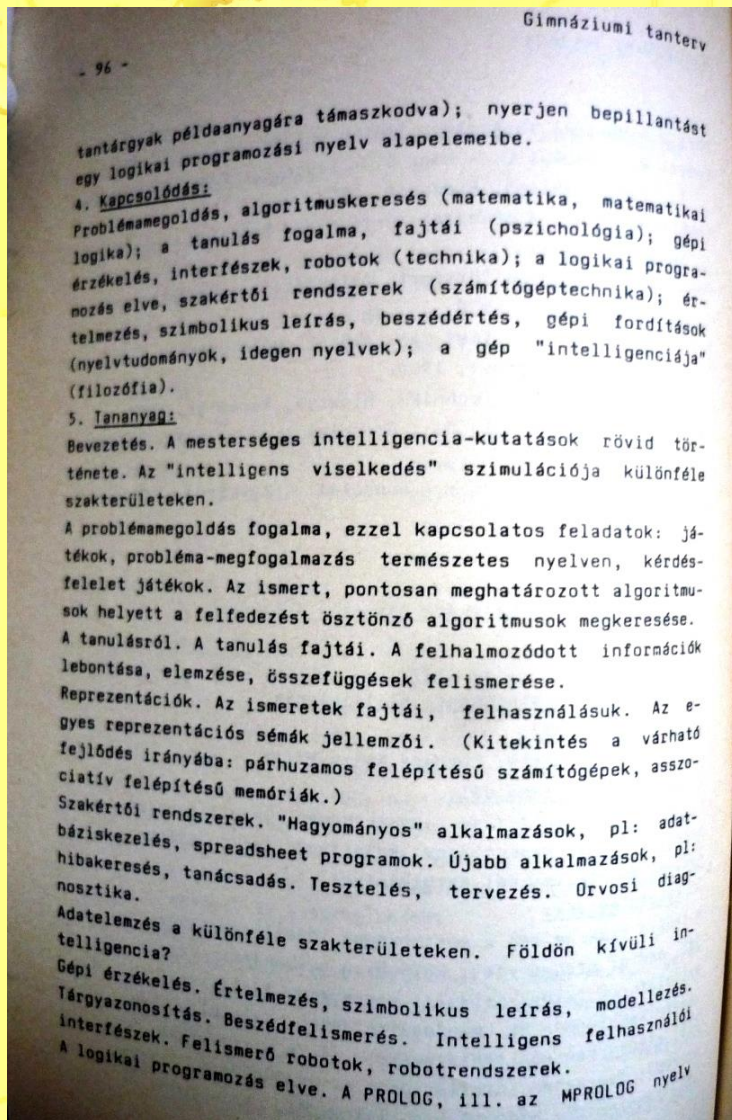
2. Nevelési-oktatási cél:

A tanulók megismertetése a mesterséges intelligencia fogalmával, az ezzel kapcsolatos kutatások legfontosabb eredményeivel és alkalmazási területeivel.

3. Követelmények:

A tanuló ismerje meg a mesterséges intelligenciakutatás célját, eddigi eredményeit, különösen a szakértői rendszerek és szimulátorok felhasználását; szerezzen jártasságot a problémafelismerésben és -megfogalmazásban, algoritmuskeresésben (itt elsősorban más tantárgyaké - pl. a matematikáé - a fő szerep); szerezzen információkat az érzékelésről, felismerésről, tanulásról, szimbolikus leírásról, modellezésről (más

Megelőzte korát? MI modul

Rendszerváltás az oktatásban

- 1985-től: egyedi tantervek,
- minisztériumi engedélyek (OPI szakvélemény) →
- 1990: **Nemzeti** alaptanterv fejlesztései, társ. viták, változatok (→ „megújulás” más tantárgyakban is)
- **1995: az első NAT, az Informatika önálló műveltségterület → Számítástechnika és könyvtárhasználat (+ Technika, Művészetek/ Mozgóképkultúra és médiaismeret):**

A tanulónak ... „el kell sajátítania a megfelelő információszerzési, feldolgozási és -átadási technikákat, valamint az információkezelés jogi és etikai szabályait (információk átvétele, bizalmas kezelése).”

Nagyobb „mérőkövek”

- † 1990-es évek: PC XT, AT terjedése, árzuhanás → iskolai megjelenés, **hálózati használat** lehetősége
- † 1997: Sulinet program – **internet** az iskolákban, hálózati kapcsolat kialakítása, szám.tech. kabinetek
- † 2002: **Sulinet Expressz**, eszközök adókedvezményel
- † 2004: **SDT**, Sulinet Digitális Tudásbázis – **tartalomfejlesztés**, tananyagok digitalizálása
- † 2005: **interaktív táblák** (új módszertani igény)
- † 2014: **Sulinet+** fejlesztési program (NIIF) – hálózati fejlesztés
- † ... új kihívások...
- † 2020. március: váratlan **online tanulás** ...

Köszönöm a figyelmet!

Online oktatás 1. osztályban, 2020. tavasz